

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisiei Economie, buget și finanțe Dlui Vladimir Golovatiuc, Președinte

În temeiul art.73 al Constituției RM și art. 47 din Regulamentul Parlamentului RM, propunem următoarele amendamente la proiectul de lege N.155/2020 cu privire la instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative.

1. La Codul Muncii Nr. 154 din 28.03.2003 se introduce un articol nou 80²cu următorul conținut. Articolul 80² Staționarea în perioada pandemiei.

(1) Staționarea în perioada pandemie reprezintă stoparea completă sau parțială a activității economice impusă de autoritățile abilitate ale statului. Durata staționării complete sau parțiale este determinată de autoritățile statului printr-un act normativ.

(2) Pe durata staționării complete sau parțiale în perioada pandemiei atât angajatorii cât și salariații vor acționa în strictă conformitate cu deciziile autorităților publice în cea ce privește durata, tipul staționării sau modul și cerințele specifice de activitate.

(3) Toți salariații în timpul staționării pe perioada pandemiei vor sta la dispoziția angajatorului și își vor îndeplini toate obligațiile de serviciu în strictă conformitate cu contractul individual de muncă și cerințele speciale impuse de autorități

(4) Pentru staționarea în perioada de pandemie, salariații beneficiază lunar de o indemnizație ce nu poate fi mai mică de 50 la sută din salariul lor de bază, cu excepția cazurilor de suspendare a contractului individual de muncă conform art.77 lit. c).

(5) Modul în care salariații vor executa obligația de a se afla la dispoziția angajatorului, precum și mărimea concretă a indemnizației de care beneficiază salariații în timpul staționării pe perioada pandemiei se stabilesc prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului, de contractul colectiv de muncă și de convențiile colective.

(6) Deținătorii patentelor de întreprinzători cărora le-a fost impusă sistarea activității pe perioada pandemiei vor beneficia de o compensație lunară în mărime de cel puțin 50 la sută din salariul mediu pe economie, care va fi achitată de către Guvern.

(7) În cazul când autoritățile publice în perioada de pandemie impun angajatorilor anumite condiții de salarizare pentru angajați toate cheltuielile care decurg din aceste impuneri suplimentare vor fi achitate din Bugetul de Stat.

2. Articolul 139 va avea următoarea redacție:

Articolul 139. Retribuirea muncii prestate în condiții nefavorabile sau în perioada pandemiei:

(1) Pentru munca prestată în condiții nefavorabile sau în perioada pandemiei salariaților li se stabilesc sporuri de compensare în mărime unică pentru salariații de orice calificare care muncesc în condiții egale la unitatea respectivă.

(2) Mărimea concretă a sporurilor de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile se stabilește în funcție de greutate și nocivitate, în limitele negociate de partenerii sociali și aprobate prin convenția colectivă la nivel național și ramural, dar nu poate fi mai mică decât cea prevăzută de Legea salarizării.

(2¹) Pentru perioada de pandemie mărimea concretă a sporurilor de compensare pentru munca prestată se stabilește de guvern în funcție de greutate și pericolul la care sunt expuși lucrătorii, în conformitate cu legea salarizării

(3) Listele lucrărilor și locurilor de muncă cu condiții grele și deosebit de grele, vătămătoare și deosebit de vătămătoare se aprobă de către Guvern după consultarea patronatelor și sindicatelor.

3. Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, nr. 270 din 23.11.2018 se completează cu un articol nou **181** care va avea următorul conținut:

Articolul 181 Sporuri și compensații pentru munca în perioada pandemiei:

(1) Pe tot parcursul perioadei de pandemie stabilită de autorități, angajații vor beneficia de sporuri și compensații pentru munca prestată.

(2) Lista profesiilor, tipului de lucrări, precum și grila de sporuri și compensații pe perioada pandemiei este stabilită de guvern, dar nu poate fi mai mică de 50 la sută din salariul de bază a angajatului.

(3) Pentru sectorul privat sporul va fi achitat din bugetul de stat.

4. Articolul 103 din Codul Fiscal va fi completat la alineatul (1) punctul 20) cu următorul conținut, după textul „precum și serviciile de editare a producției de carte și a publicațiilor periodice,” se va introduce textul „serviciile privind dreptul de autor și alte drepturi conexe utilizate la producția de carte,”;

De asemenea, **art.103 alin.(1) pct.20)** se va completa cu următorul conținut:

”are drept scop promovarea activității editoriale în Republica Moldova, în contextul în care o componentă importantă a costului de producție a cărții o reprezintă suma drepturilor de autor, inclusiv suma TVA. Drepturile de autor pot fi acordate editurii atât de către nerezidenți, cât și de către rezidenți, acestea reprezentând venitul impozabil din care sunt calculate și achitate royalty” (intrarea în vigoare: 01.05.2020).

”Astfel, în vederea dezvoltării segmentului editorial autohton se propune acordarea scutirii de TVA fără drept de deducere la livrarea serviciilor referitoare la obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe utilizate la producția de carte. Or, în cazul importului de cărți, importatorul nu suportă suma TVA aferentă drepturilor de import, ceea ce dezavantajează producătorul autohton”.

5. Articolul 180 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 se completează cu prevederi noi, după cum urmează:

Punctul (1) - ”În cazul admiterii restanțelor la bugetul public național, cu excepția bugetului asigurărilor sociale de stat, termenul de stingere a obligației fiscale poate fi modificat, în conformitate cu prezentul articol, pe o perioadă de până la 12 luni consecutive, cu calcularea unei majorări de întârziere, în conformitate cu prevederile art.228, și cu aplicarea măsurilor de asigurare a stingerii obligației fiscale sub formă de gaj. În circumstanțele unei crize majore (pandemie, epidemie, cataclisme naturale, alte situații excepționale de mare impact asupra sănătății publice) anunțate de stat, restanțele se admit fără calcularea unei majorări de întârziere”

La punctul (3) se adaugă o literă nouă cu următorul conținut -

e) În circumstanțele unei crize majore (pandemii, epidemii, cataclisme naturale, alte situații excepționale de mare impact asupra sănătății publice) anunțate în stat. Respectiv lit. e) se schimbă în litera f).

6. Art.13 din legea 179 din 21.07.2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii (Monitorul Oficial N.306-313, intrat în vigoare din 16.12.2016) se completează după cum urmează:

Punctul 2. Fondul de garantare garantează obținerea de credite de la bănci de către întreprinderile mici și mijlocii (IMM) în cazul în care acestea nu dispun de suficient gaj sau în condițiile în care acestea au fost afectate de calamități naturale, medicale, cu impact major asupra activităților lor economice.

Punctul 4. Fondul de garantare este suplinit de stat în baza programelor finanțate de la bugetul de stat și din alte surse legale, fiind dublat în condițiile în care sectorul privat ar putea fi afectat de instabilitate ca urmare a unor calamități sau pandemii majore.

6. art. 14 se suplinește cu lit. k) cu următorul conținut:

k) În condițiile unor situații excepționale/de urgență cu impact major, ODIMM va elabora și implementa în parteneriat cu băncile comerciale și alți parteneri internaționali și locali instrumente de susținere financiară de urgență, prin acordarea de împrumuturi pentru întreprinderi mici și mijlocii cu dobânda zero, în cazul companiilor aflate în dificultate și garantate prin fondul de garantare.

Legea se va completa cu un nou **articol (20¹)**, cu următorul conținut:

Articolul 20¹. Acțiuni ODIMM în condițiile unor calamități sau pandemii majore

Punctul (1) ”În cazul unor calamități naturale, medicale ori tehnogene cu impact major, Guvernul va constitui un **Fond special de asistență urgentă pentru antreprenoriat** cu scopul de a susține mediul privat de afaceri, afectat de efectele directe și indirecte ale acestor fenomene”. Fondul de asistență urgentă pentru antreprenoriat (FSAUA) în cazul unor calamități naturale va completa resursele alocate anual ODIMM și, împreună cu alte autorități publice, va compensa o parte

din pierderile suferite de companii ca urmare a calamităților, măsurilor restrictive impuse de autorități.

Punctul (2) "Guvernul va coordona planificarea, implementarea și activitățile Fondului Special pentru asistența urgentă a antreprenoriatului ca răspuns la criză, implicând în acest scop Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Infrastructurii, alte ministere de ramură, care vor aproba un Plan de criză, până la data de 30 noiembrie, stabilind mărimea Fondului de intervenție în cazul unor calamități, monitorizarea acțiunilor de sprijin și evaluarea impactului ajutorului oferit de stat".

7. Art.1 din legea N.131 (08.06.2012) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător,

(7) "Toate formele de control (prevăzute de art.14-19) asupra activităților de întreprinzător se suspendă printr-un moratoriu stabilit de Guvern pe durata situațiilor excepționale/de urgență, inclusiv în situația unor crize majore legate de riscuri recunoscute oficial pentru sănătatea publică (pandemii, epidemii)".

8. Art. 8. – Art. 265 din Codul Fiscal (Nr.1163-XIII din 24.04.1997, Monitorul Oficial al RM nr.62/522 din 18.09.1997) va fi completat cu p.4, care va avea următorul conținut:

"Termenul de prescripție pentru stingerea obligației fiscale va fi suspendat pentru anul curent pentru persoanele fizice și juridice, care au fost recunoscute ca având o amânare sau eșalonare a stingerii obligației fiscale în legătură cu efectele cauzate de anumite epidemii ori pandemii, recunoscute astfel de către autoritățile statului.

Suspendarea obligației fiscale intervine în vederea necalcuării penalităților agenților economici pentru neachitarea la timp a impozitelor și taxelor.

"Aplicarea penalităților în raport cu companiile care pot demonstra circumstanțele în care au fost împiedicați să-și onoreze obligațiile fiscale se va face conform art.273 (Contestarea deciziilor și acțiunilor privind executarea silită a obligației fiscale), în condițiile prevederilor Codului Fiscal".

Igor MUNTEANU

Președintele Comisiei de Control al Finanțelor Publice

Nota informativă
privind amendamentele propuse pentru completarea proiectului de lege N.155/2020 cu privire la instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative

Amendamentele răspund măsurilor de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative. Acestea au drept scop reglementarea termenului de ”staționare în perioada pandemiei”, durata staționării și obligațiile angajatorilor față de angajați, în condițiile în care activitățile economice sunt sistate, conform dispozițiilor speciale ale Guvernului, prin care sunt afectate contractul de muncă, obligațiile juridice, economice și administrative ale agenților economici. Ca măsuri de compensare pe durata pandemiei, stabilim dreptul salariaților de a beneficia lunar de indemnizații ce nu pot fi mai mici de 50% din salariul de bază, cu excepția cazurilor de suspendare a contractului.

De asemenea, amendamentele vizează instituirea unor garanții sociale și deținătorilor legali de patente în perioada pandemiei, urmate de restricții impuse de autoritățile competente, în mărime de 50% din salariul mediu pe economie, achitat de guvern. În condiții de sistare a activităților economice și a funcționării unor instituții, angajații acestora beneficiază de sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile, în funcție de nocivitatea lor, în limitele negociate de partenerii sociale, dar nu mai mici de cele prevăzute în legea salarizării. Pe durata perioadei de pandemie, sporurile sunt stabilite de guvern, iar lista lucrărilor și locurilor de muncă în condiții grele și deosebit de grele, vătămătoare se aprobă de guvern, după consultarea patronatelor și sindicatelor.

Întroducem prin Articolul 180 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 și câteva prevederi noi, care vor ușura situația sectorului privat în cazul unor restanțe la plata impozitelor și altor obligații fiscale, ca urmare a circumstanțelor situației excepționale/de urgență. Susținem prin amendamente obligația Guvernului de a asigura măsuri de asistență urgentă acelor companii, ale căror activitate a fost afectată direct de declanșarea acestei crize umanitare sau ale căror angajați și-au pierdut serviciul, oferind garanții la obținerea de credite bancare, prin intermediul fondurilor și agențiilor statului, specializate în acest domeniu.

Printre măsurile de susținere a businessului, propunem o prevedere suplimentară la art.103, alin (1) pct. 20 din Codul fiscal în vederea promovării activității editoriale în RM, în contextul în care o componentă importantă a costului de producție a cărții o reprezintă suma drepturilor de autor, inclusiv suma TVA. Drepturile de autor pot fi acordate editurii atât de către nerezidenți, cât și de către rezidenți, acestea reprezentând venitul impozabil din care sunt calculate și achitate royalty” (intrarea în vigoare: 01.05.2020).

Se propune acordarea scutirii de TVA fără drept de deducere la livrarea serviciilor referitoare la obiectele dreptului de autor și ale drepturilor conexe utilizate la producția de carte. Or, în cazul importului de cărți, importatorul nu suportă suma TVA aferentă drepturilor de import, ceea ce dezavantajează producătorul autohton”.

Propunem ca aceste resurse alocate pentru situații de criză ODIMM să fie prevăzute anual în legea bugetului, fiind folosite pentru extinderea garantării creditelor atunci când lipsesc calamitățile. Fondul de intervenție în situații excepționale trebuie să compelteze Programul de stat de susținere a antreprenoriatului și micului business pentru anii 2020-2023, oferind sprijin de stat

acelor sectoare și entități private, care vor solicita acest lucru conform unor evaluări de impact.

O altă formă de susținere ar fi suspendarea penalităților fiscale pentru companiile, care resimt o povară suplimentară ca efecte negative ale răspândirii pandemiei recunoscute oficial. Legea N.131 (08.06.2012) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător trebuie să prevadă suspendarea controlului de stat ca moratoriu al acțiunilor de control pe perioada pandemiei. Noile modificări sunt așteptate de sectorul privat, care resimte deja o serie de șocuri în activitățile de export și de vânzări pentru consumul populației. În aceste condiții, amendamentul vizează completarea art.265 din Codul Fiscal (nr.1163-XIII din 24.04.1997, cu noi prevederi care asigură termene de prescripție pentru stingerea obligațiilor fiscale în raport cu persoanele fizice și juridice, care au suferit efectele unei calamități naturale, epidemii, pandemii, recunoscute astfel de către autorități. În aceste condiții, agenții economici se bucură de suspendarea obligațiilor fiscale, materializate prin necalcularea penalităților agenților economici pentru neachitarea la timp a impozitelor și taxelor. Agenții economici trebuie să raporteze organelor fiscale circumstanțele care le-au împiedicat să-și onoreze obligațiile fiscale, conform art.273, având și dreptul de a contesta deciziile și acțiunile organelor fiscale în condițiile legii.

Igor Munteanu
Deputat în Parlament